

Avanos sinemasının gazozcusu kırmızı halıda

NURİ Bilge Ceylan'ın geçen hafta Cannes'da Jüri Büyük Ödülü'nü kazanan yeni filminin oyuncu ve senaristlerinden biri Ercan Kesal. 10 yıl önce 'Uzak' filminde rol alan o zamanki sevgilisi, şimdiki eşi Nazan Kırılmış'ı sette görmeye giderken Ceylan'la tanışıp sinemaya adım atmış. Cannes'da kırmızı halıdan geçtiğinde; çocukluğunda elinde gazoz kasasıyla girdiği Avanos'taki yazlık sinemada film izlerken duyduğu heyecanı yaşadığını söylüyor.

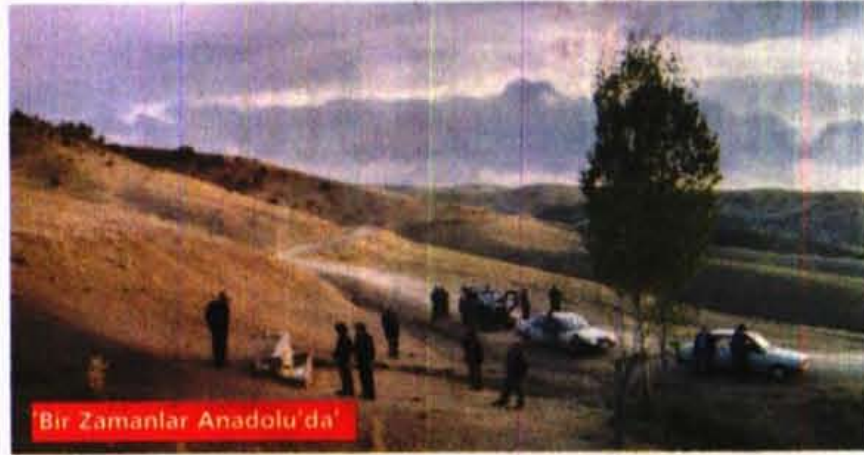
Ercan Kesal, Taner Bırsel, Kubilay Tüncer, Nuri Bilge Ceylan, Yılmaz Erdoğan, Ahmet Mümtaz Taylan

Eyüp TATLIPINAR sayfa 8

NURİ BİLGE CEYLAN'IN 'KADROLU' SENARİSTİ VE OYUNCUSU ERCAN KESAL

'Uç Maymun'

'Bir Zamanlar Anadolu'da'

'Bir Zamanlar Anadolu'da'nın kamera arkası

Önce sevgili sonra eş kontenjanından... Şimdi senarist ve oyuncu olarak Cannes'da

Nuri Bilge Ceylan'ın yeni filmi 'Bir Zamanlar Anadolu'da' geçen hafta Cannes'da Jüri Büyük Ödülü'nü kazandığında, Ercan Kesal'ı da boynunda fularıyla kırmızı halıda gördük. İsmi filmin oyuncular ve senaristleri hanesinde yazılıydı. Kesal, Cannes'da yaşadığı heyecanın, çocukluğunda Avanos'taki yazlık sinemada ilk filmi izlerken duyduğu heyecanın aynısı olduğunu söylüyor.

Fazlasıyla hareketli bir doktor

Ercan Kesal halen, 1997 yılında kurduğu Özel Okmeydanı Hastanesi'nin yöneticiliğini sürdürüyor. Bugüne kadar amatör spor kulüplerinden şizofreni derneklerine kadar pek çok farklı alanda ve sivil toplum kuruluşunda çalışmış. Beyoğlu belediye başkanlığı için aday olmuş... Kendisi yaşamının hareketli ve sosyal geçmesini de hekimliğine bağlıyor.

Sadece çalışmaya inanırım 'şans' züğürt tesellisidir

■ Pek çok alanda çalışmışsınız bugüne kadar... Aradığınız bir şey mi vardı?
Hâli sürüyor bu arayış. 1990 yılında devlet memurluğundan istifa edip uzunca bir süre hekimlik yapmayı kıysından köşesinden sinemaya girmeye çalıştım. 1995-96 yıllarında da Paris'te aylarca kalarak dil eğitimi ve aile terapistine peşine düştüm. Fransa dönüştü Okmeydanı'nda özel bir hastane kurmaya karar verdiğimde de aklımda 'sağlık işletmeciliği eğitimi' vardı. Sonra bir üniversitede iki yıl 'klinik psikoloji' yüksek lisansı yaptım. Arayış bitmemiş olacak ki şu anda Yeditepe Üniversitesi'nde sosyal antropoloji doktora yapıyorum. Dersler bitti, tez aşamasındayım, inşallah tez çalışması iflahını keser de ben de kurtulurum yeni bir okumaya başlanırdım.

■ Çok mu çalışırsınız?
Avanos'ta, dört erkek çocuğu, daha önce uzun yıllar çiftçilik yapmış, sonradan esnafılla uğraşan mütevazı bir ailenin en küçük çocuğu olarak dünyaya geldim. Yıllar sonra Ziraat Bankası çiftçi kredisiyle zar zor alınan bir evin taksitlerini ödeyebilmek için, aylarca gün aşırırken istanin başına oturup yatıncaya kadar kırık sallayıp halı dokuyan bir anam vardı gözlerimin önünde. Çok küçük yaşlardan itibaren okul dışındaki tüm günlerimi çalışarak geçirdim. Derslerinin bir kısmına 'kaymakamın eşi' ya da 'eczacı bilmem kim beyin' girdiği, bir kısmının boş geçtiği, çok da yeterli olmayan okullardan mezun olduğunuzda yaşa hep geriden başlamak durumunda kalıyorsunuz. Aradaki farkı kapatmanın bir tek yolu var; herkesten daha çok ve her zaman daha çok çalışmak. Sadece çalışmaya ve emeğe inanırım. Şans, talih gibi şeyler züğürt tesellisidir, hiç prim vermem. Yaşamımda beni en çok heyecanlandıran şey hep yeni bir işe başlamak, yeni bir hedefe yönelmektir.

Nuri Bilge Ceylan, bundan 10 yıl kadar önce 'Uzak' filmiyle çekirken, filmde oynayan o zamanki sevgilisi, şimdiki eşi Nazan Kırılmış aracılığıyla sinema dünyasına adımını atmış Ercan Kesal. Yeteneğiyle kalıcı olmayı başarmış. **Nuri Bilge Ceylan'ın 'Uç Maymun' filminde oyunculuğu ve senaristliğiyle yer alırken, geçen hafta Cannes'da Jüri Büyük Ödülü'ne değer bulunan 'Bir Zamanlar Anadolu'da' filminde onun ismini yine oyuncular ve senaristler hanesinde gördük.**

Kesal'ın hayat hikayesinin en dikkat çekici yanı pek çok farklı alanla ilgilenmesi. Kendisi lise yıllarından itibaren girdiği her sınavı kazanmasıyla ünlenmiş. Örneğin liseyi birincilikle bitirip Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni kazanması, 7 Ekim 1976 tarihli Hürriyet gazetesinin orta sayfasında "Avanos'un altın çocuğu Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni kazandı" haberiyle duyurulmuş. Boykotlarla geçen o yıllarda babasının da isteğiyle yeniden sınava girdiğinde önce Ege Üniversitesi'nde diş hekimliğini, ardından aynı üniversitenin tıp fakültesini kazanmış. Bu fakülteyi bitirip doktor olan Kesal, halen 1997'de kurduğu Özel Okmeydanı Hastanesi'nin yöneticiliğini yürütüyor. Kendisi bugüne kadar Beyoğlu Amatör Spor Kulüpleri Birliği'nin kuruculuğundan Türkiye Şizofreni Dernekleri Federasyonu'nun kuruculuğuna kadar pek çok sivil toplum kuruluşunda çalışmış. Kesal'a hayat hikayesini, sinemayı ve birlikte çalıştığı Nuri Bilge Ceylan'ı sorduk.

■ Sinemaya duyduğunuz ilgi ne zamana uzanıyor?
Sinemaya ilğim, ilk kez film izleyen herkeste başlayan ilgidir. 6-7 yaşında Avanos Yazlık Sineması'nda ışıklar söndüğünde perdeye bakarken duyduğum heyecanı, 2011'de Cannes'daki Grand Lumiere sinemasında da duydum. Hiç bir farkı yok.

■ Çok film izler miydiniz o yıllarda?
Oynayan tüm filmleri... Bazılarını 3-4 kez üstelik. Şimdi şükürler olsun davetiyelerle, habılardan geçerek gidiyoruz sinemalara ama çocukken, Avanos'taki yazlık sinemada oynayan filmlere parassız girebilmenin bir tek yolu vardı; gazoz kasasını kucağıma alıp sinemaya girmek ve kalabalığa karışarak film başlayıncaya kadar saklamak... Babam, yerel gazoz imalatçılığı yapıyordu.

■ Bugüne dönersek, Nuri Bilge Ceylan'la tanışma hikayeniz nedir?
Bilge'yle aslında yıllar önce tanışıklığım vardı, belki o anımsamıyordur. Fotoğrafçı Arif Açıyla Taksim'de bir kafede oturuyorduk, Arif devalerle İpek Yolu yolculuğuna hazırlanıyordu, ben de onların doktorluğunu üstlenmişim. Orada Arif'le buluşurken Bilge'yle de tanışmıştım.

■ Peki, sizin sinemaya başlamanıza da

■ 'Bir Zamanlar Anadolu'da' filminin Cannes'da aldığı ödülü nasıl değerlendiriyorsunuz?
Jürinin en son izlediği filmi. Bu durumu ve filmin uzunluğunu da hesaba katarsanız bu jüriden alabileceğimiz en büyük ödülü aldık diye düşünüyorum.

■ Filmin uzunluğu ve Nuri Bilge Ceylan'ın 'en konuşkan' filmi olması hakkında ne düşünüyorsunuz?
Filmin süresi yönetmenin inisiyatiftir. Ama bence de bu film daha kısa olamazdı. Ekibin yaptığı gece yolculuğunun kendilerini de sıkan ve usandıran tüm duygusunun sevinçle geçmesi gerekiyordu. Hikayesi doktor ve diğerleri de cabucak biteceğini zarifetlikleri bir yolculuğu ancak on iki saat sonra ve adeta birbirleriyle ve kendileriyle boğuşarak bitirebiliyorlar. Hepimiz gündelik hayatta ne kadar konuşkansk film de o kadar konuşkan.

Cannes'dan bir 'aile hatırası'; Ebru Ceylan, Ercan Kesal, Nuri Bilge Ceylan ve Nazan Kırılmış (soldan sağa), Ercan Kesal, "sonrada öğrendim, Nuri Bilge benim eniştem sayılır" diyor.

Bu jüriden alabileceğimiz en büyük ödülü aldık

■ Ödülün heyecanıyla birlikte bu yılki Cannes'dan aklınızda ne kalacak?
Sezonun ilk denizine Cannes'da girmek ve ilk defa tüm yarışma filmlerini izleyebilmek.

■ Kırmızı halıda sizi yemenden yapılmış bir fulara gördük. Neden papyon ya da kravat değil de fular taktınız?
Özel bir nedeni yok. Normalde Cannes'da hiçbir galaya papyonsuz katılmıyorsunuz. Sadece kendi galanız olduğunda bu zorunluluğu koymuyorlar. Açıkçası papyon kullanmayı hiç sevmiyordum, kravat takacaktım. Elbiseyi denerken kravat mı, papyon mu derken mağazadaki görevli bir fular getirip taktı boynuma. Renkler ve görüntü sık bir takım elbiseyle birleşince ilginç bir Anadolu - Batı birlikteliği çıktı. Film de zaten bir Anadolu hikayesi olunca hoş bir gönderme olur diye düşündüm.

■ Cannes'dan bir 'aile hatırası'; Ebru Ceylan, Ercan Kesal, Nuri Bilge Ceylan ve Nazan Kırılmış (soldan sağa), Ercan Kesal, "sonrada öğrendim, Nuri Bilge benim eniştem sayılır" diyor.

■ Senaryoyu nasıl yazarsınız?
'Uç Maymun'da da, 'Bir Zamanlar Anadolu'da' da senaryoyu Bilge ve eşi Ebru'yla birlikte yazdık. Yönelimdir ve son karar Bilge'ye aittir. Tüm metin her gün saatlerce konuşulur, herkes önerisini söyler... Bilge günün bitiminde ödevlerimizi verir, gece evlerde devam edilir. Geçen yazı telefonlar ediliyor, mailer atılır... Tam bir kamp çalışması. En sonunda her şey toplanır, Bilge kontrolleri yapar, metin temizce çekilir.

■ 'Bir Zamanlar Anadolu'da' filminin senaryosunu, sizin yaşadığınız bir olaydan yola çıkarak yazmışsınız...
Film, bir kasabada hunharca işlenen cinayeti soruşturan bürokrat ekibin, katillerle birlikte yaptıkları bir gece yolculuğunu anlatıyor. Uzun yıllar Anadolu'da devlet hastanelerinde, sağlık ocaklarında hekimlik yaptım. Oralarda uzun süre görev yapan tüm bürokratların, özellikle doktorların çok hikayesi olur. Benim yaşadığım bir hikayeyi başka olaylarla öreerek bambaşka, özgün bir senaryo metni çıkardım. Film, sadece orada işlenmiş bir cinayeti anlatıyor, böyle bir cinayet yolculuğunun izleğinde tüm kahramanların özgün hikayelerini ve kasaba yaşamını buluşturuyor.

■ Sizin rolünüz nedir filmde?
Ekibin gece yarısı dinlenmek için uğradıkları bir köyün muhtarını oynuyorum. Bütün köy muhtarlarında üç aşağı beş yukarı gördüğüm özelliklere sahip bir muhtar. Kurnaz, farsçatı, iş bitirici ama gerçekten misafirperver, olabildiği kadar iyi niyetli.

■ Birlikte çalıştığınız üçüncü film... Nuri Bilge Ceylan'ın 'olmazsa olmaz'larından biri misiniz?
Valla öyle miyim bilmiyorum ama Bilge benim olmazsa olmazlarımdan biridir.

■ 'Bir Zamanlar Anadolu'da' filminin senaryosunu, sizin yaşadığınız bir olaydan yola çıkarak yazmışsınız...
Film, bir kasabada hunharca işlenen cinayeti soruşturan bürokrat ekibin, katillerle birlikte yaptıkları bir gece yolculuğunu anlatıyor. Uzun yıllar Anadolu'da devlet hastanelerinde, sağlık ocaklarında hekimlik yaptım. Oralarda uzun süre görev yapan tüm bürokratların, özellikle doktorların çok hikayesi olur. Benim yaşadığım bir hikayeyi başka olaylarla öreerek bambaşka, özgün bir senaryo metni çıkardım. Film, sadece orada işlenmiş bir cinayeti anlatıyor, böyle bir cinayet yolculuğunun izleğinde tüm kahramanların özgün hikayelerini ve kasaba yaşamını buluşturuyor.

■ Sizin rolünüz nedir filmde?
Ekibin gece yarısı dinlenmek için uğradıkları bir köyün muhtarını oynuyorum. Bütün köy muhtarlarında üç aşağı beş yukarı gördüğüm özelliklere sahip bir muhtar. Kurnaz, farsçatı, iş bitirici ama gerçekten misafirperver, olabildiği kadar iyi niyetli.

■ Birlikte çalıştığınız üçüncü film... Nuri Bilge Ceylan'ın 'olmazsa olmaz'larından biri misiniz?
Valla öyle miyim bilmiyorum ama Bilge benim olmazsa olmazlarımdan biridir.

KESAL, SİYASET YAPMAYI DA DENEDİ; "TUHAF BİR OYUN"

■ Epey sosyal bir kişiliğiniz...
Sosyal uğraşlarımın bu kadar yoğun olmasının hekim olmama yakın bir ilişkisi var. Tıp fakültesinde öğrenciyken öğrenci yurdundaki dolabımın kapağında Bertolt Brecht'in bir şiiri asılı durdu. Bir iş için, bir hekimle sorulardı bunlar; "Çiğdemdeki lekeyi soruyorsun ama odamın duvarındaki lekeyi sormuyorsun" gibi... En büyük hastalığım yoksulluk olduğunu anlamıştımda hastanıza sorduğunuz soruların sayısı artar, artık reçeteyi yazıp gönderemezsiniz onu. Evini,

mahallesini, çalıştığı yeri, sigortalı olup olmadığını, çocukların sayısını, onların okula gidip gitmediğini merak edersiniz. Oyle olunca da önünüzde birçok dernek, vakıf, sivil inisiyatif kuruluşu, bazen de mahalle spor kulübü başkanlığı bile çıkar.

■ 2004'teki yerel seçimlerde CHP'nin Beyoğlu belediye başkanı adaymışsınız. Yerel yöneticilik ya da parlamentoda siyaset bundan sonrası için de aklınızdan geçiyor mu?

Bu işlerle çok fazla uğraşarlara genelde bir süre sonra 'yerel yöneticilik', 'belediye başkanlığı' gibi etiketler de yakıştırılmaya başlanır. Hatta arkadaşan itekleyenler de olur: "Hadi başkanım, ülkemizin sana ihtiyacı var, görevden kaçamazsınız" falan diyerek. Benim kusa da olsa böyle bir deneyimim oldu. Allah'tan fazla uzun sürmedi. İleride yazacağım senaryoma temel oluşturacak bazı malzemeleri dağıtımına koyarak hızla uzaklaştım bu tuhaf oyundan. Tabii ki bundan sonrası için de hiç aklımdan geçmiyor.